

ENERGEETIKA- JA KESKKONNAMINISTER

MÄÄRUS

Tallinn

2025 nr

Loodusväärtuste loetelu, loodusväärtuste kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused ja meetodika

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse §18¹ lõike 7 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse loodusväärtuste loetelu, mille kaitseks eramaal väljaspool kaitstavat loodusobjekti on õigus lepingut sõlmida, loodusväärtuse kaitseks lepingu sõlmimise kord, lepingu sisu, kitsendustega põhjustatud kahju ja hooldamise kulu hüvitise (edaspidi loodusväärtuse *kasutusõiguse tasu*) arvutamise alused ning meetodika.

§ 2. Loodusväärtuste loend

Leping sõlmitakse järgmiste loodusväärtuste kaitseks:

- 1) loodusmetsa kriteeriumitele vastav mets;
- 2) II kategooria liikide elupaigad;
- 3) ...

§ 3. Loodusväärtuse kaitseks lepingu sõlmimine ja lepingu sisu

(1) Loodusväärtuse kaitseks notariaalse lepingu (edaspidi *leping*) sõlmimise ja selle alusel kinnisasja koormamise isikliku kasutusõigusega riigi kasuks korraldab riik Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*) kaudu.

(2) Lepingu sõlmimisele eelneva menetluse viib läbi ning lepingu objekti säilimist kontrollib Keskkonnaamet. Kinnisasja omanik kohustub tagama Keskkonnaametile ja KIK esindajale juurdepääsu lepingu objektile selle kontrollimiseks.

(3) Lepingu sõlmimisele eelneva menetluse käigus Keskkonnaamet:

- 1) kontrollib loodusväärtuse olemasolu;
- 2) määrab geograafilise positsioneerimise süsteemi abil loodusväärtuse piirid ja digitaliseerib need säästva metsanduse seire infosüsteemis;
- 3) vajaduse korral edastab loodusväärtuse piiride muudatusettepaneku Eesti looduse infosüsteemi;
- 4) vormistab määruse lisa 1 kohase kontrollakti;
- 5) koostab ja esitab KIKile määruse lisa 2 kohase akti lepingu sõlmimiseks vajalike algandmetega.

(4) Lepingu sõlmimisega ning kinnisasja isikliku kasutusõigusega koormamisega kaasnevad riigilõivud ja notari tasu maksab KIK.

(5) Leping peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid ja lisasid:

- 1) poolte nimed, isikukoodid ja elukohad või ärinimed, registrikoodid ning asukohad;
- 2) kinnistusraamatu registriosa number, katastriüksuse nimi, katastriüksuse tunnus ja asukoha andmed;
- 3) loodusväärtuse iseloomustavate tunnuste loetelu, pindala ja asukoha kirjeldus;
- 4) poolte õigused ja kohustused loodusväärtuse kaitse korraldamisel, sealhulgas kaitse korraldamiseks vajalikud toimingud;
- 5) lepingu alusel makstava loodusväärtuse kasutusõiguse tasu määr ja maksegraafik;
- 6) lepingu lisana katastriüksuse tunnusega seotud loodusväärtuse asukoha kaart.

(6) Lepinguga keelatakse loodusemetsast lamapuidu eemaldamine, metsa kuivendamine, metsateede ehitamine, metsa uuendamine, telkimine, lõkke tegemine ja metsa raiumine, välja arvatud erakorralised raied Keskkonnaameti nõusolekul.

(7) Lepingu rikkumisel tasub lepingut rikkunud pool leppetrahvi, mis moodustab 10% lepingu kogusummast. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral tagastab lepingut rikkunud või lepingut lõpetada sooviv täitja lepinguga saadud tasu ja tasub leppetrahvi, mis moodustab 20% lepingu kogusummast.

(8) Loodusväärtuse omandiõiguse üleminekust informeerib võõrandaja KIKi vähemalt kaks nädalat enne tehingut. Loodusväärtuse omandi üleminekul ei ole omandajal õigus lõpetada lepingut ennetähtaegselt ühe aasta jooksul omandamisest arvates.

(9) KIK teatab Keskkonnaagentuurile sõlmitud lepingu numbri, sõlmimise aja, täitja või täitja esindaja nime, makstava kasutusõiguse tasu suuruse ja lepingu lõpetamise päeva kirjalikult ühe nädala jooksul selle sõlmimisest või muutmisest arvates.

(10) KIK esitab ühe nädala jooksul pärast lepingu sõlmimist lepingu teksti koos lisadega digitaalsel kujul Keskkonnaagentuurile.

(11) KIK teavitab Keskkonnaametit lepingu sõlmimisest ja ennetähtaegsest lõpetamisest kahe nädala jooksul.

(12) Lepingu objekti säilimist kontrollib Keskkonnaamet üks kord aastas ja vormistab selle kohta lisa 1 kohase akti, mida ta säilitab enda juures. Lepingu objekti hindamisel ilmnenu puudustest teavitab Keskkonnaamet viivitamata KIKi.

§ 4. Loodusväärtuse kasutusõiguse tasu arvutamise alused ja metoodika